

Svag inledning på 2020

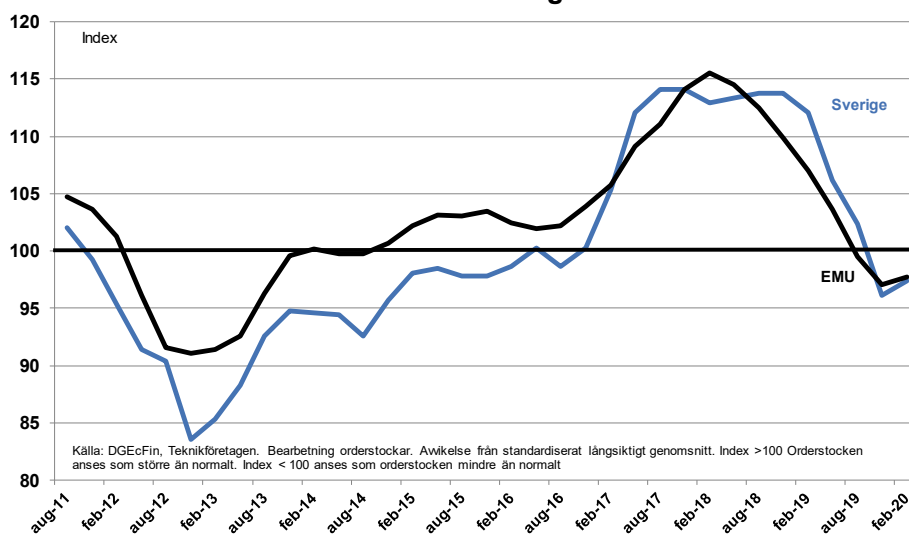
Det första kvartalet i år visar att affärsläget är fortsatt sämre än normalt för Sveriges teknikindustri. Orderingen minskar i högre omfattning än föregående kvartal och för tredje kvartalet i rad. Bidraget till detta kommer främst genom låg efterfrågan från de två stora delbranscherna maskin- och transportmedelsindustri. Index för orderstockens storlek visar att den är mindre än normalt. Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande minskar återigen.

Orderingen fortsätter att minska för maskinindustrin. Positivt är att nedgången inte tilltar som under tidigare kvartal. Utfallet följer här den globala utvecklingen med lägre efterfrågan på investeringsvaror än normalt. Positivt är att leverantörer till maskinindustrin inte rapporterar fullt lika negativa ordersiffror som föregående kvartal. Orderingen för transportmedelsindustrin minskar dessvärre i högre omfattning än föregående kvartal. Även orderingen för leverantörer till fordonsindustrin minskar men i något mindre omfattning än sista kvartalet i fjol. Positivt är att instrumentindustrin rapporterar en hög efterfrågan samtidigt som nedgången i orderingen för leverantörer till byggsektorn stannat upp.

Rapporteringen från företagen visar att behovet av arbetskraft sammantaget inte längre avtar. Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande minskar för femte kvartalet i rad, men ligger fortfarande något över historiskt genomsnitt.

I Sverige ligger index för bedömningen av storleken på orderstockar och lager av färdiga varor lägre än normalt, men har upphört att minska vilket också är fallet för teknikindustri i Euroområdet.

Företagens rapportering orderstocken.
Teknikindustri Sverige - EMU

► MASKININDUSTRI

Under första kvartalet fortsätter orderingsgången minska för maskinindustrin men i något mindre omfattning än de tre närmast föregående kvartalen. Minskad orderingsgång men i mindre omfattning jämfört med föregående kvartal visar delbranschen maskiner för industri, metall- och mineralutvinning samt byggsektorn. Negativt är också att delbranschen tillverkare av maskiner för mekanisk kraft (motorer, pumpar, hydraulik, pneumatik, med mera) rapporterar en omfattande minskning i orderingsgång efter en svag ökning under andra halvåret i fjol.

Rapporteringen rörande orderstocken för maskinindustrin sammantaget har stabiliserats och nådde index 97,7 mot index 97,0 föregående kvartal. Med ett index under 100 är ändå läget något sämre än normalt. Index nådde 120,1 andra kvartalet 2018 och har således trendmässigt minskat i snart två år.

► LEVERANTÖRER MASKININDUSTRI

Även för leverantörer till maskinindustrin minskar orderingsgången i något mindre omfattning än föregående kvartal. Orderingsgången ökar något från Sverige men samtidigt kvarstår en låg efterfrågan från exportmarknaden. Index för orderstockens storlek ligger med index 95,5 fortfarande under normalnivån index 100.

► METALLVARUINDUSTRI

Orderingsgången minskar inte lägre sammantaget för metallvaruindustrin efter den omfattande tillbakagången under föregående kvartal. Delbranschen specialiserad på omformning, ytbehandling och värmebehandling redovisar glädjande nog en marginell ökning av order. Index för orderstocken för metalleverantörer är dock det lägsta på sju år. Detta index följer motsvarande index i Tyskland relativt väl. Delbranschen är i hög grad integrerad i globala förädlingskedjor och utfallet i affärsaktivitet mellan länder blir självfallet likartat.

► INSTRUMENT- OCH ELTEKNISK INDUSTRI

Den vanligtvis volatila orderingsgången för elteknisk industri fortsätter. Tillverkare av elmaskiner/elapparatur redovisade en ökad orderingsgång i ganska hög omfattning föregående kvartal men som nu är närmast oförändrad. Fortsatt minskad orderingsgång i ungefär samma omfattning som sista kvartalet i fjol rapporterar leverantörer till elektroindustrin. Efterfrågan för instrumentindustrin har förbättrats i mycket hög omfattning vilket är glädjande.

► TRANSPORTMEDELSINDUSTRI

Orderingsgången för transportmedelsindustrin minskar i högre omfattning under första kvartalet jämfört med sista kvartalet i fjol. Positivt är att order från Sverige ökar marginellt efter tre kvartal av tillbakagång. Exportorder å andra sidan minskar i den högsta omfattningen sedan sviterna av eurokrisen år 2012. Index över storleken på orderstocken som i genomsnitt i fjol visade historiskt höga nivåer har återigen minskat och ligger nu med index 94,7 på den lägsta nivån sedan sommaren 2014.

► LEVERANTÖRER TILL FORDONSINDUSTRI

Under första kvartalet i år minskar orderingsgången för leverantörer till fordonsindustrin för fjärde kvartalet i rad. Positivt är att nedgången inte är lika omfattande som föregående kvartal och att order från Sverige ökar något. Däremot minskar exportorder i tilltagande omfattning. Rapporteringen rörande orderstocken har försämrats trendmässigt. Index hamnade på 94,2 vilket är det sämsta utfallet sedan tredje kvartalet 2014. Även i denna bransch följer index utvecklingen för motsvarande bransch i Tyskland.

► LEVERANTÖRER TILL BYGG- OCH ANLÄGGNINGS-INDUSTRI

Sista kvartalet i fjol rapporterade leverantörer till bygg och anläggningsindustri en klar tillbakagång i efterfrågan. Under första kvartalet är orderingsgången närmast oförändrad. Rapporteringen rörande orderstocken har återigen försämrats men i liten omfattning. Index för orderstockens storlek som nådde normalindex 100 tredje kvartalet i fjol och 94,2 under fjärde kvartalet hamnade på index 93,7 första kvartalet i år.

► BEHOV AV ARBETSKRAFT

Andelen teknikföretag med brist på ingenjörer är oförändrad på 31 procent av företagen. Den negativa trenden är ändå klar: Under högkonjunkturen första halvåret 2018 redovisade nära 45 procent av företagen brist på ingenjörer.

Behovet av ingenjörer ökar för instrumentindustrin och för tillverkare av elmaskiner/elapparatur. Sammantaget har dessa två rapporterat ökad orderingång och har en förhållandevis god orderstock. I de två ingenjörstunga delbranscherna maskin- och transportmedelsindustrin redovisar företagen en marginell minskning respektive oförändrat behov av ingenjörer jämfört med föregående kvartal. I metallvaruindustrin ligger behovet kvar på den lägsta nivån på fyra år.

Andelen företag med brist på yrkesarbetare som tidigare minskat fem kvartal i rad ökar nu något under första kvartalet i år. Sammantaget rapporterar 24 procent av företagen behov av yrkesarbetare mot 21 procent under föregående kvartal.

Bristen på yrkesarbetare ökar från nära noll för instrumentindustrin följt av transportmedelsindustrin. Marginellt lägre behov redovisar metallvaru- och elteknisk industri. Behovet avtar relativt mycket för leverantörer till elteknisk industri. Bristen är oförändrad, 23 procent, i maskinindustrin. Trots något högre behov detta kvartal har behovet av yrkesarbetare minskat trendmässigt. Högkonjunkturåret 2018 rapporterade fyra av tio företag i genomsnitt brist på yrkesarbetare.

► KAPACITETSUTNYTTJANDET FORTSÄTTER NER

Utfallet under första kvartalet i år visar ett fortsatt minskat kapacitetsutnyttjande. Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande minskar till 45 procent mot 49 procent föregående kvartal. Positivt är att andelen ändå ligger över det långsiktiga genomsnittet eller 40 procent av företagen.

Bilden är samtidigt splittrad mellan delbranscher och grupper av underleverantörer. Det är främst maskin- och transportmedelsindustrin som rapporterar ett minskat utnyttjande. Däremot ökar utnyttjandet för metallvaruindustri och i någon mån för tillverkare av elmaskiner/elapparatur. Utnyttjandet minskar för leverantörer till maskin- och fordonsindustri men är oförändrat för leverantörer till elektroindustri.

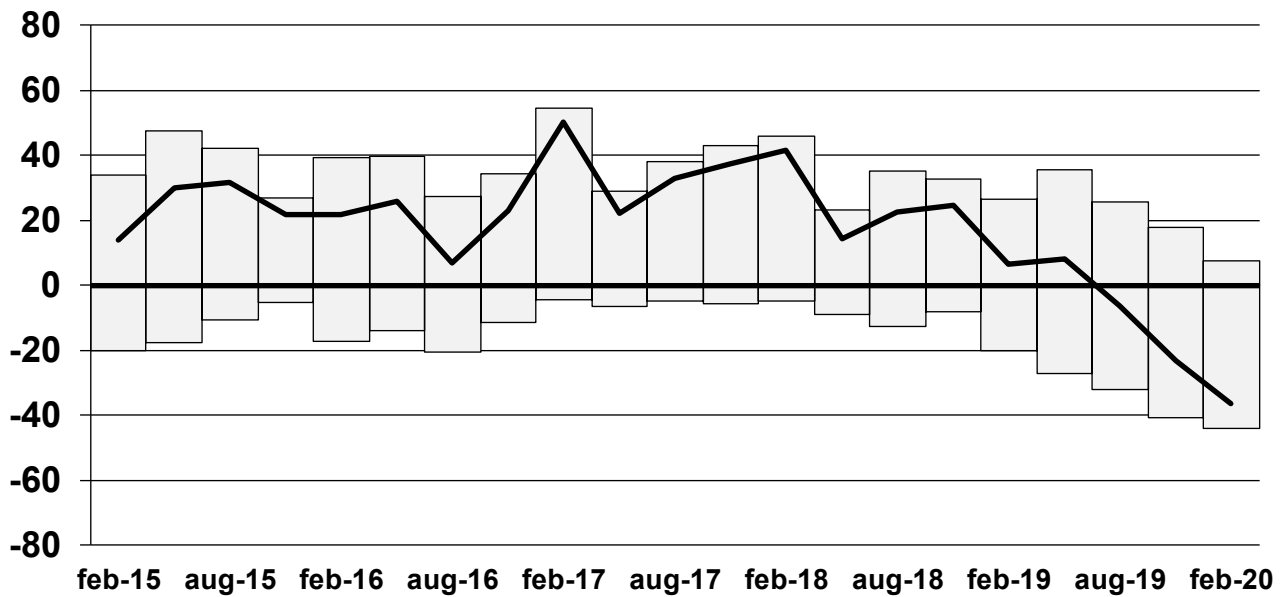
Andel företag med brist på yrkesarbetare och tekniker/ingenjörer

		Metallvaru- industri	Maskin- industri	Leverantörer Maskinindustri	Elmaskiner Elektroindustri	Leverantörer Elektroindustri	Instrument- industri	Transportmedels- industri	Leverantörer Fordonsindustri	Teknikföretag totalt
Procentenheter										
Säsongrensad X13										
Yrkesarbetare	aug-19	34	29	37	25	32	5	25	23	28
	nov-19	27	23	24	16	32	1	17	13	21
	feb-20	26	23	25	15	24	10	22	15	24
Tekniker/ Ingenjörer	aug-19	30	38	35	24	45	38	37	31	35
	nov-19	23	36	21	35	39	40	24	20	31
	feb-20	23	35	24	39	34	44	24	26	31

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande

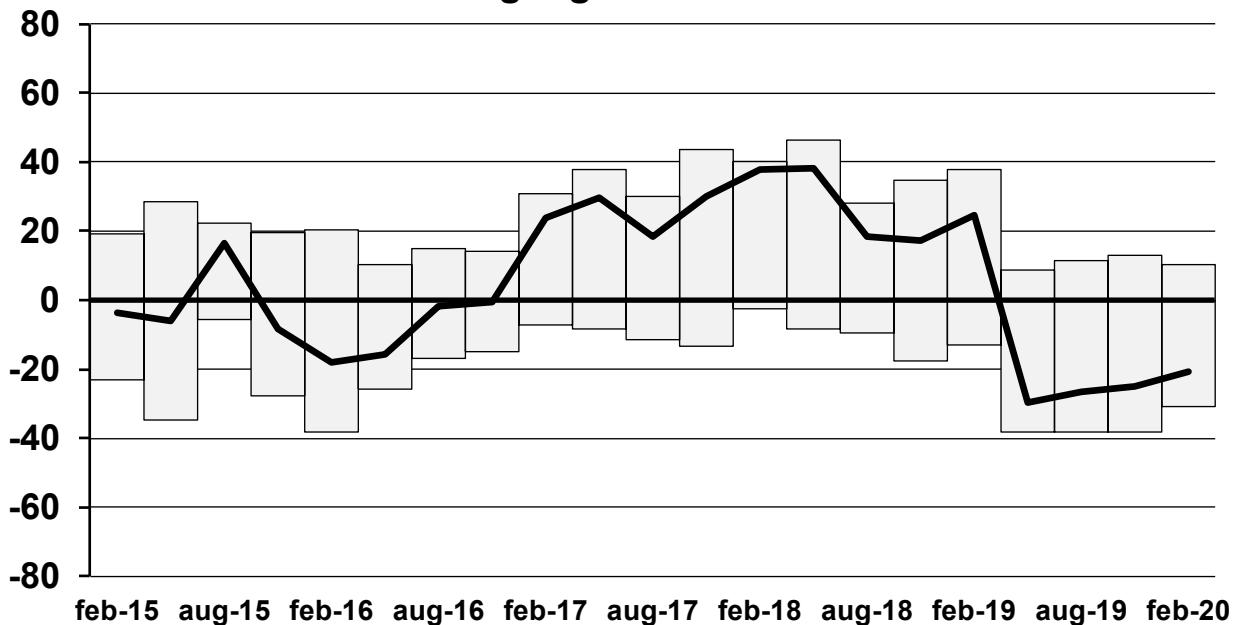
		Metallvaru- industri	Maskin- industri	Leverantörer Maskinindustri	Elmaskiner Elektroindustri	Leverantörer Elektroindustri	Instrument- industri	Transportmedels- industri	Leverantörer Fordonsindustri	Teknikföretag totalt
Procentenheter										
Säsongrensad X13										
	aug-19	49	62	54	50	49	59	60	53	56
	nov-19	35	59	42	49	43	66	48	34	49
	feb-20	39	56	41	51	43	64	39	30	46

Orderingång teknikindustri sammantaget

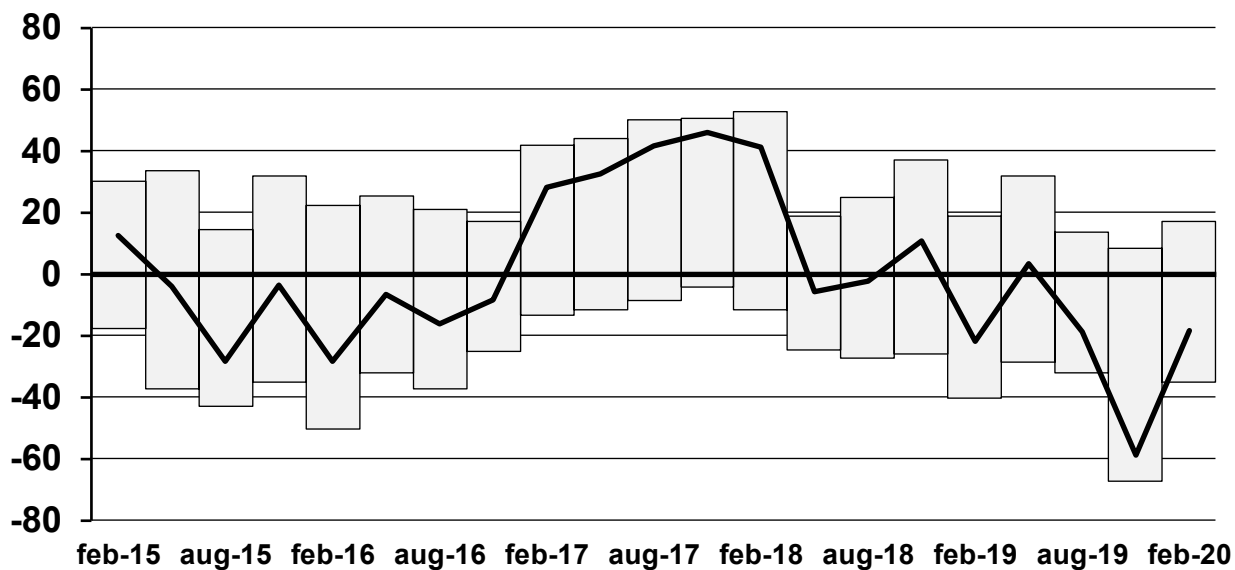
Andel teknikföretag som anger att total orderingång det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Orderingång maskinindustrin

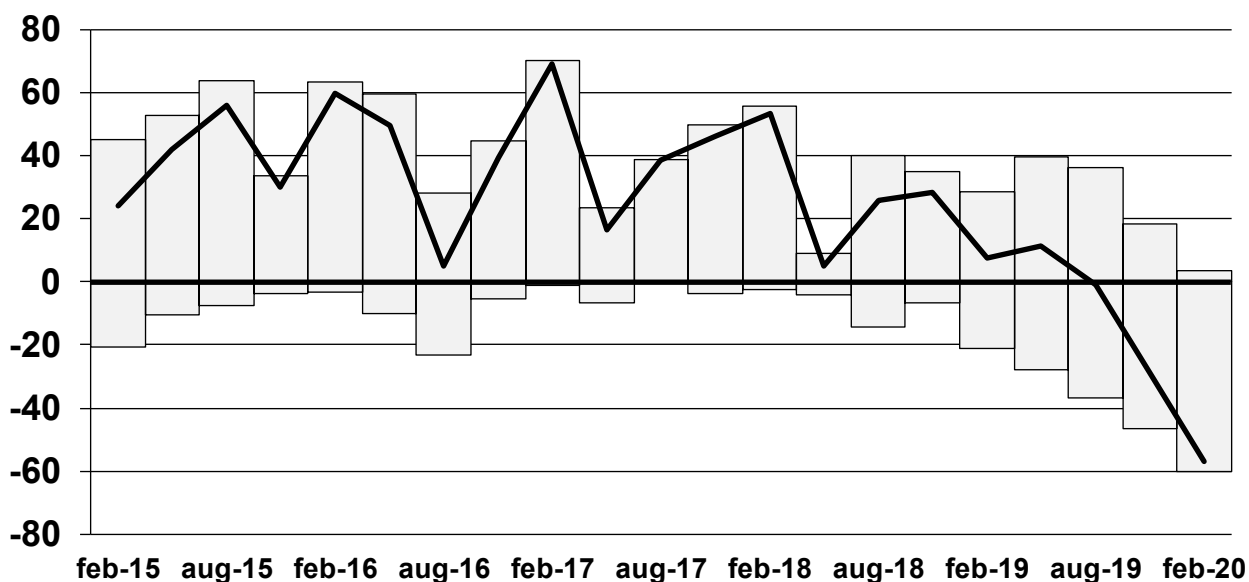
Andel maskinföretag som anger att orderingången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Orderingång leverantörer maskinindustrin

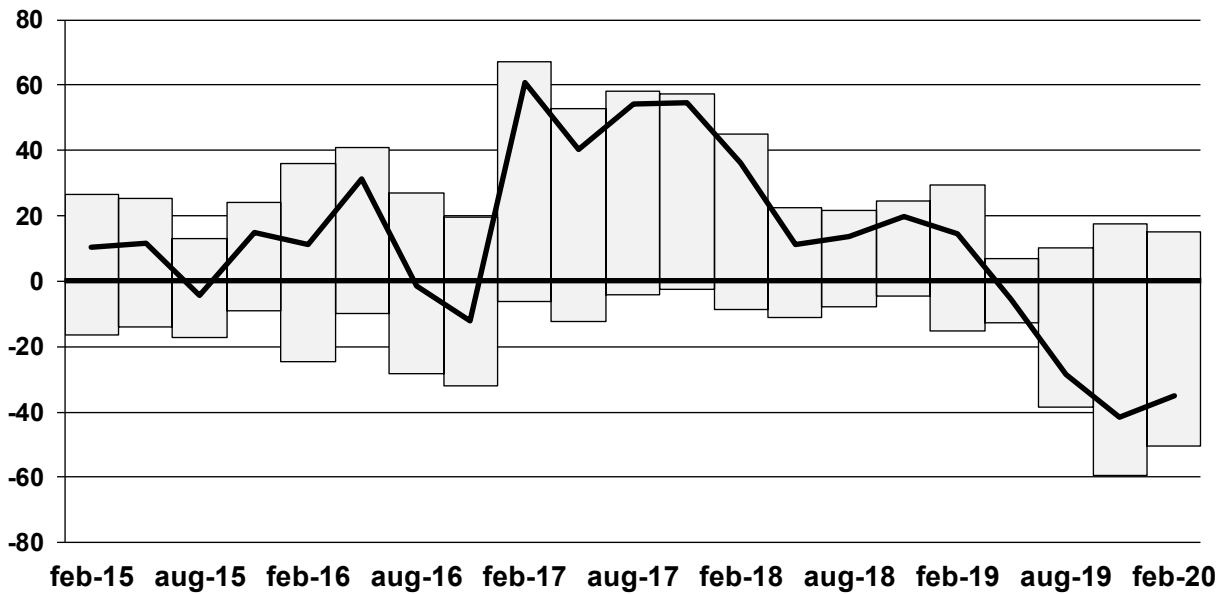
Andel leverantörer till maskinindustrin som anger att orderingången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X13

Orderingång transportmedelsindustri

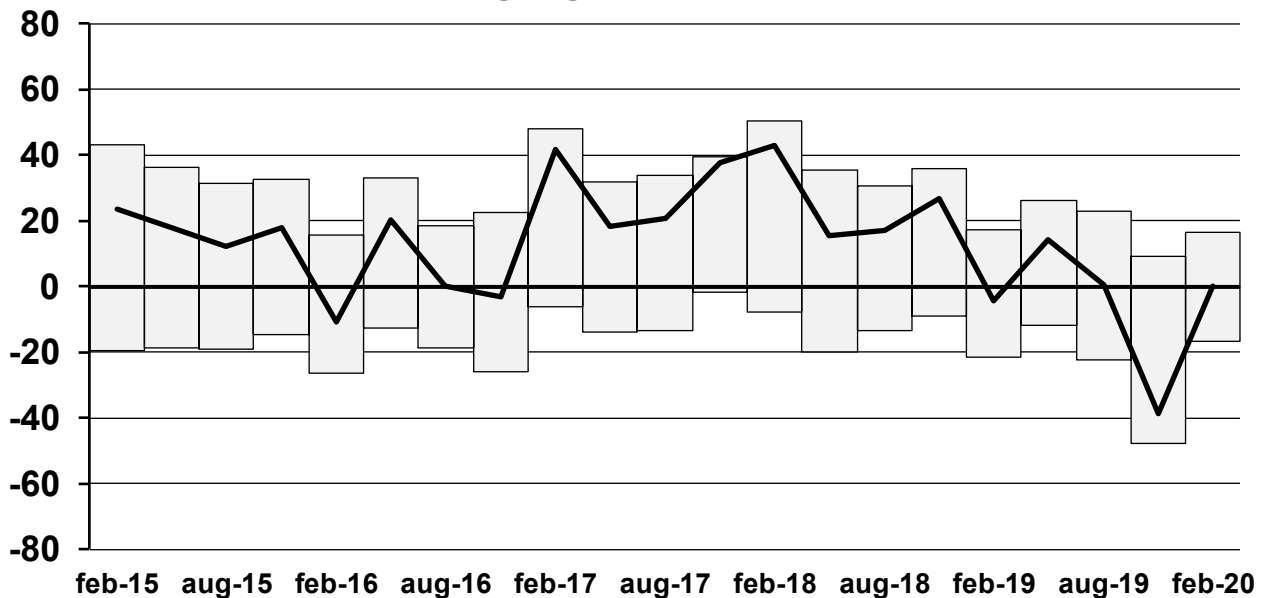
Andel transportmedelsföretag som anger att orderingången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X13

Orderingång leverantörer till fordonsindustrin

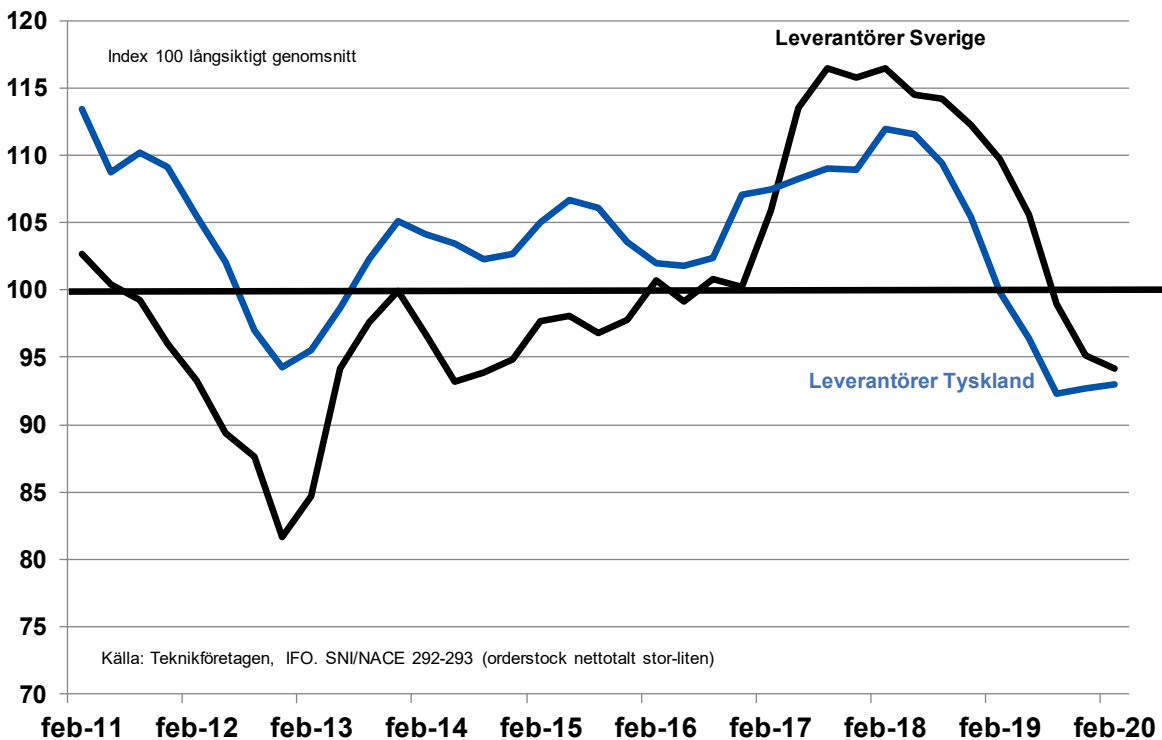
Andel leverantörer till fordonsindustrin som anger att orderingången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X13

Orderingång metallvaruindustrin

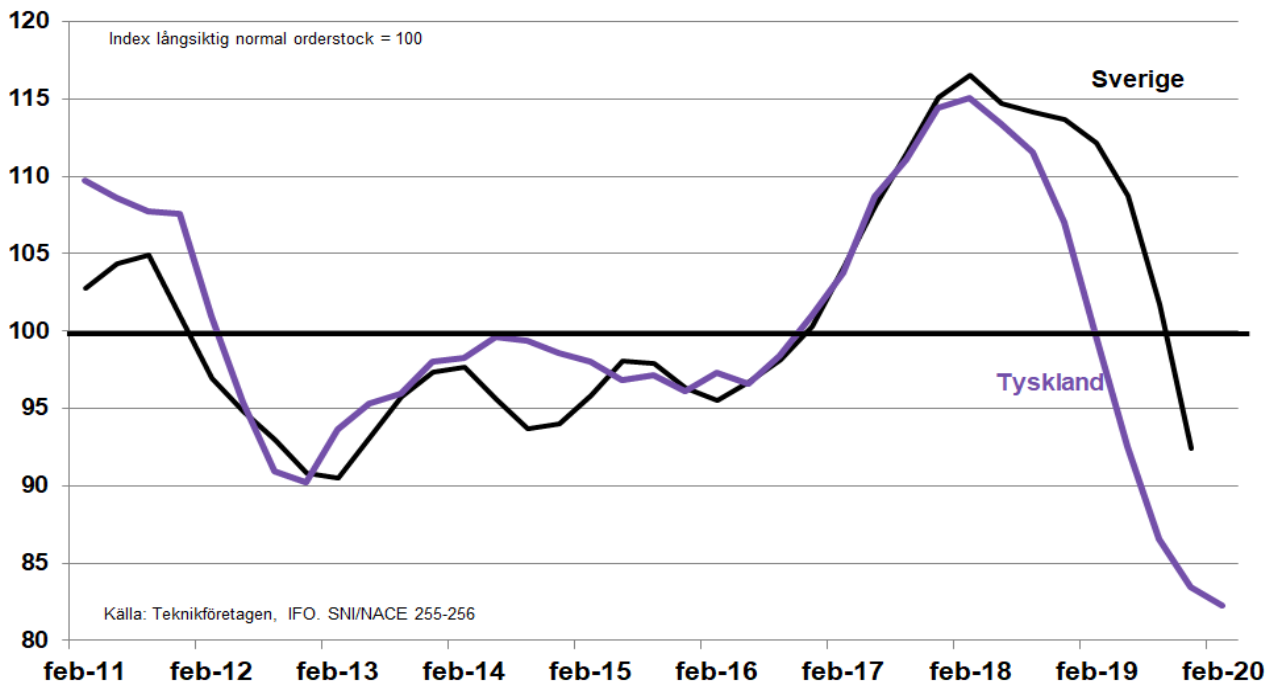

Andel metallvaruföretag som anger att orderingången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X13

Orderstocken leverantörer till motorfordon. Sverige - Tyskland

Orderstocken SNI 255-256. Bearbetning, beläggning, omformning, värmebehandling m.m. av metallvaror

Orderingång	Sverige	Ökat	Oför-	Minskat	Netto	Export	Ökat	Oför-	Minskat	Netto
Säsongrensad X13	Andel av		ändrat			Andel av		ändrat		
Bransch	försäljning					försäljning				
Metallvaruindustri										
nov-19		8	47	45	-37		10	40	50	-40
feb-20	47%	24	61	15	9	53%	10	72	18	-8
varav metallbearbetning										
nov-19		15	45	40	-25		13	33	54	-41
feb-20	77%	34	40	26	8	23%	21	43	36	-15
Maskinindustri										
nov-19		23	39	38	-15		11	51	38	-27
feb-20	17%	21	53	26	-5	83%	8	60	32	-24
Leverantörer maskinindustri										
nov-19		11	34	55	-44		7	19	74	-67
feb-20	40%	29	55	16	13	60%	9	43	48	-39
Leverantörer elektroindustri										
nov-19		14	60	26	-12		14	55	31	-17
feb-20	55%	17	59	24	-7	45%	11	65	24	-13
Instrumentindustri										
nov-19		7	59	34	-27		17	76	7	10
feb-20	4%	4	79	17	-13	96%	92	5	3	89
Transportmedel										
nov-19		7	55	38	-31		20	32	48	-28
feb-20	14%	13	80	7	6	86%	2	29	69	-67
Leverantörer bilindustri										
nov-19		13	20	67	-54		20	25	55	-35
feb-20	39%	38	34	28	10	61%	0	34	66	-66
Lev. till bygg o anläggning										
nov-19		19	53	28	-9		13	35	52	-39
feb-20	60%	20	61	19	1	40%	10	81	9	1
	Sverige	Ökat	Oför-	Minskat	Netto	Export	Ökat	Oför-	Minskat	Netto
	Andel av		ändrat			Andel av		ändrat		
	försäljning					försäljning				
Teknikföretag totalt										
nov-19		13	51	36	-23		19	39	42	-23
feb-20	19%	14	71	15	-1	81%	6	43	51	-45
Teknikföretag leverantörer totalt										
nov-19		14	41	45	-31		13	25	62	-49
feb-20	32%	33	45	22	11	68%	7	61	32	-25
0-74 anställda										
nov-19		11	52	37	-26		20	55	25	-5
feb-20	55%	19	50	31	-12	45%	23	44	33	-10
75-150 anställda										
nov-19		15	46	39	-24		17	34	49	-32
feb-20	37%	24	47	29	-5	63%	17	66	17	0
151-500 anställda										
nov-19		12	51	37	-25		16	58	26	-10
feb-20	39%	16	61	23	-7	61%	24	50	26	-2
501- anställda										
nov-19		12	51	37	-25		20	37	43	-23
feb-20	12%	12	83	5	7	88%	5	40	55	-50

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Mats Kinnwall, Chefekonom 08-782 08 46, mats.kinnwall@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, Ekonom 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Teknikföretagen